

Ewaluacja wpływu RPO WSL na lata 2014-2020 na rewitalizację społeczną, infrastrukturalną i gospodarczą regionu

Postęp rzeczowy realizacji wskaźników (podpisane umowy)

211 Liczba środowisk objętych programami aktywności lokalnej

7 117 Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w Programie

146,1 ha Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją

1 015 481 Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich

EFEKTY WSPARCIA

- ➔ Zwiększenie integracji społecznej
- ➔ Zwiększenie zdolności do wychodzenia z sytuacji kryzysowych
- ➔ Zwiększenie potencjału do podjęcia zatrudnienia, umożliwiającego poprawę sytuacji materialnej
- ➔ Poprawa jakości życia
- ➔ Nadanie nowych funkcji zdegradowanym przestrzeniom i obiektom
- ➔ Poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej

Pozostałe efekty

- Rozwój kompetencji miękkich uczestników projektów
- Stworzenie przestrzeni do prowadzenia aktywności społecznej
- Zintensyfikowanie prospołecznej działalności organizacji pozarządowych i lokalnych przedsiębiorców
- Zwiększenie funkcjonalności przestrzeni publicznych
- Poprawa dostępności miejsc i obiektów dla osób z niepełnosprawnościami
- Poprawa estetyki obszarów objętych projektem
- Stworzenie miejsc przyjaznych dzieciom i seniorom

REKOMENDACJE 2021+

- * Odejście od wdrażania projektów rewitalizacyjnych w ramach instrumentu ZIT/RIT.
- * Utrzymanie powiązania rewitalizacyjnych projektów infrastrukturalnych z projektami społecznymi.
- * Dywersyfikacja zasad wsparcia w ramach IF i dotacji - podział na dotacje skierowane do JST oraz instrumenty finansowe dla MSP.
- * Rozróżnienie wsparcia dla obszarów miejskich i wiejskich.
- * Stosowanie trybu konkursowego w odniesieniu do projektów rewitalizacyjnych.
- * Utrzymanie dodatkowego wsparcia z budżetu państwa na wkład własny w postaci dodatkowych 10% dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych dla projektów wynikających z programów rewitalizacji w ramach EFRR.
- * Zmiana sposobu pomiaru wskaźnika *Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją*.
- * Przeprowadzenie serii szkoleń dedykowanych JST województwa śląskiego, dotyczących tworzenia i realizacji programów rewitalizacji w perspektywie finansowej 2021-2027. Jednocześnie, należy zapewnić możliwość pozyskania informacji w formie konsultacji i działań informacyjno-promocyjnych na temat aplikowania o środki także innym niż JST potencjalnym wnioskodawcom.

Czynniki wpływające na interwencję

Niezwiązane z RPO WSL 2014-2020

pozytywne

- ✓ Zaangażowanie mieszkańców
- ✓ Większy nacisk na działania społeczne w projektach ze strony beneficjentów

Negatywne

- ✓ Ograniczenia prawne (Ustawa o rewitalizacji)
- ✓ Późne przyjęcie Ustawy i Wytycznych
- ✓ Wzrost kosztów materiałów i prac budowlanych
- ✓ Epidemia SARS-CoV-2

Związane z RPO WSL 2014-2020

pozytywne

- ✓ Powołanie w UM WSL Zespołu ds. rewitalizacji
- ✓ Dotacyjna forma wsparcia
- ✓ Szeroki katalog wsparcia
- ✓ Możliwość zwiększenia kwoty dofinansowania projektu

Negatywne

- ✓ Długi czas opracowywania i oceny PR
- ✓ Brak możliwości budowy nowych obiektów
- ✓ Mechanizm obligatoryjnej komplementarności projektów EFRR i EFS

Przeprowadzone prognozy wskazują, że wartości docelowe wskaźników programowych zostaną osiągnięte

Wskaźniki programowe są trafne i odpowiadają na cele interwencji. Trudności interpretacyjne sprawia jedynie wskaźnik *Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją*

- ➔ Przeprowadzone badanie wskazuje, że w perspektywie 2021+ zasadna jest kontynuacja wsparcia dotychczasowych typów projektów i ich zakresu.
- ➔ Warto nadal wspierać działania skierowane na rewitalizację ośrodków tracących funkcje społeczno-gospodarcze.
- ➔ Pożądanym kierunkiem jest wspieranie wielofunkcyjności tworzonych ośrodków i infrastruktury, ich dostępność dla mieszkańców z różnych grup wiekowych oraz działania na rzecz integracji międzypokoleniowej społeczności lokalnych.

Cele badania:

- A. Ocena dotychczasowych efektów wsparcia rewitalizacji społecznej, infrastrukturalnej i gospodarczej regionu
- B. Ocena czynników oraz mechanizmów wdrażania mających wpływ na realizację interwencji.
- C. Ocena możliwości osiągnięcia założonych w Programie celów przypisanych do wsparcia obszaru rewitalizacji.
- D. Ocena mechanizmów wspierania rewitalizacji w Programie (poza PI 9i cel 2 i PI 9b).
- E. Wskazanie rozwiązań w zakresie rewitalizacji społecznej, infrastrukturalnej i gospodarczej regionu w perspektywie 2021-2027.

MECHANIZMY WDRAŻANIA

- Ograniczone ubieganie się o wsparcie podmiotów innych niż samorządy należące do ZIT/RIT
- Instrument ZIT/RIT nie ma uzasadnienia realizacji w obszarze rewitalizacji
- Znaczne środki finansowe, późne przyjęcie programów rewitalizacji oraz pozakonkursowy tryb wyboru projektów spowodowały liczne opóźnienia oraz ryzyko niepełnego wykorzystania funduszy zarezerwowanych dla OSI
- Wsparcie działań wynikających z LSR obejmujących obszary wiejskie i rybaccie nie cieszyło się znaczną popularnością, jednak miało ono charakter uzupełniający wobec wsparcia zaproponowanego w PROW 2014-2020
- Wiele zadań podejmowanych w zgodzie z LSR nie stanowiło typowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (10.3.5)
- Konkursowy tryb wyboru projektów pozwolił zapewnić wyższą jakość projektów i dofinansować te, które mają największe znaczenie dla odpowiedzi na problemy zdiagnozowane na obszarach rewitalizacji
- Procedura pozakonkursowa (10.3.4) nie pozwoliła na zapewnienie sprawności wdrażania z uwagi na opóźnieniami po stronie beneficjenta oraz ograniczone możliwości absorpcyjne w krótkim czasie
- W ramach RPO WSL zastosowano równoległą ofertę dotacyjną oraz pożyczkową, skierowaną na takich samych zasadach do tych samych grup odbiorców, przez co pożyczka rewitalizacyjna nie cieszyła się znacznym zainteresowaniem

ROZWIĄZANIA NA PERSPEKTYWĘ 2021-2027